

I de vackra betesmarkerna lyser påskliljorna gula. Här tusentals av den härdiga och självförökande 'Golden Harvest'.

Den praktfulla stjärnnarcissen 'Edinburgh' har vackert gulorangea kronblad.

NÄR LILJORNA BLOMMA

Välkommen till liljornas paradys. Här, i Fagerås, planterar Arne Anderson årligen 40 000 lökar. Under några vårveckor förvandlas de gamla betesmarkerna till lysande blomsterhav.

TEXT JOHN WERICH FOTO EVA S ANDERSSON

Arne och Birgit i sitt hav av påskliljor. Blomningen pågår under några intensiva vårveckor.

»I år är det
över en miljon
blommande liljor«

Vägen upp till Fagerås kantas av påsk- och pingstliljor, mestadels 'Golden Harvest' och 'Ice Follies'.

Det är nästan magiskt att besöka Fagerås i södra Västergötland en ljummen vårdag. Under björkarnas skira grönska breder en ocean av gula och vita narcisser ut sig, det forna beteslandskapet lyser i vårens allra vackraste färger.

Och detta tack vare en enda mans brinnande passion för skönhet: Arne Andersson, 81 år. Beroende på hur man ser det skulle man kunna säga att han är liljornas förste älskare – eller fast i liljeträsket. Oavsett vilket älskar han påsk- och pingstliljor.

Allt började för snart 35 år sedan, då Arne av en slump kom över ett parti blomsterlökar billigt från en handelsträdgård. Han satte dem utanför gårdens gamla smedja och det blev förstas vackert när våren kom.

– Men jag ville ha mer, mycket mer, säger Arne.

Så på hösten köpte han ännu fler lökar. Men inte heller det visade sig stilla hans törst efter blomsterpraktens skönhet och snart började söka han större partier med lökar. Inom några år var han uppe i cirka 40 000

lökar om året. Och så har det fortsatt.

– Genom åren måste jag planterat minst 1,5 miljoner lökar, säger Arne och skrattar. I år finns det över 1 miljon blommande liljor. Siffran är hisnande även för en trädgårdsentusiast – tänk bara att sätta 100 lökar.

– Men jag använder traktorgrävaren för att göra hål, medger Arne.

Lökarna, som han beställer från en holländsk odlare, brukar anlända i mitten av september.

– Sedan beror det lite på vädret hur fort de kommer ner i marken, men jag brukar vara klar i mitten av november, säger han.

De veckor liljorna blommar kommer busslaster med besökare för att se den enorma blomsterprakten. Arne brukar till och med annonsera i lokaltidningen när blomningen börjar. Förra året kom nära 8 000 besökare under den tre veckor korta blomningen.

– Vår dotter Mona har ordnat ett kafé på logen som är öppet under den perioden och det är ofta fullt på helgerna, säger Birgit, Arnes hustru.

Men ingen vår är den andra lik. Vissa år, när våren är tidig och värmen håller i sig, kan det blomma över på mindre än tio dagar. Och visst händer det att en snöby drar förbi i april, vilket kan få alla blommor att krokna.

Området där påskliljorna växer är marker där gårdens djur tidigare betade. Nu håller Arne undan sly och annan oönskad vegetation med röjsåg, annars skulle de sex >

MÖT VÅREN PÅ FAGERÅS

FAGERÅS LIGGER två mil söder om Tranemo i södra Västergötland. Blomnings-säsongen här pågår, vid normal väderlek, från slutet av april till mitten av maj. Det finns runt 8 000 registrerade sorter av narcisser, 300 odlas kommersiellt. I Fagerås finns ett hundratal sorter planterade på ett 35 000 kvadratmeter stort område med slätterängar. Runt detta stråk kan man även se gamla kulturmiljöer som stenmurar, urgamla träd, stenrösen med mera.
www.paskliljor.nu

Den blekgula 'Printal' är en ovanligt stor stjärnnarciss.

'Petit Four' heter denna stjärnnarciss som har koppen fylld av crepelikande blad.

'Jetfire' är en miniatyr-påsklilja som växer frodigt.

'Pink Charm' är en stor och vacker pingstlilja med laxfärgad kopp.

'Bella vista' är nästan urtypen för en så kallad pingstlilja.

En av de mer ovanliga sorterna på Fagerås är 'Tahiti' med sina dubbla kronblad.

Orkidénarcissen 'Ice Wings' har relativt små blommor på långa stjälkar.

Mondragon är en ovanligt vacker och välproportionerad påsklilja med varmgul ton.

'Fortissimo' är en klassisk påsklilja.

»För att blomma behöver påskliljorna bara två saker – bra jord och generöst med sol«

> hektaren snabbt växa igen. På senare år har han också börjat stängsla in ägorna.

–Jag vill skydda lökarna. Det lär finnas vildsvin i trakterna och om de kan böka upp en potatisåker på en natt så vill jag inte ens tänka på vad som kan hända om de kommer hit.

UTÖVER PLANTERINGEN under hösten och lite slyröjning under sommaren sköter sig hagarna av sig själva.

–Jag gödslar inte och klipper inte av blommorna när de ser fula ut. Men det händer att jag gräver upp och sårar på lökar som står för tätt. För att blomma behöver påskliljorna egentligen bara två saker: bra jord och generöst med sol.

En bit bort hittar vi Arnes försöksfält. I 57 odlingsrutor provodlar han intressanta

löksorter. Genom åren har han satt mer än 150 sorter och hittat sina personliga favoriter: den gula påskliljan 'Golden Harvest' och den vitblommande stjärnnarcissen 'Ice Follies'. De två utgör majoriteten i odlingarna. Den senare är en angenämt doftande narciss med vita blad och gul mitt, som i slutet av blomningen övergår nästan helt i vitt.

Arne pratar glatt och engagerat om sitt arbete med påskliljorna och under de veckor som blomningen pågår är han alltid ute och pratar med besökare och dirigerar bilar.

Utöver arbetet med påskliljorna – som Arne faktiskt ser som en hobby! – har han ägnat stor del av sitt liv åt att jobba i skogen, på den 140 hektar stora gården.

–Jag kör ännu i skogen med traktorn, även om skogsarbetet numera är för tungt för mig, säger liljornas förste älskare stolt. □

Vad som skiljer påsk- och pingstliljor åt vet man inte riktigt. Antalet kronblad? Färg? Här är *Narcissus x incomparabilis* 'Birma'.

De vackra betesmarkerna utökas för varje år och det är Arne själv som håller rent från sly och ris med röjsågen.

